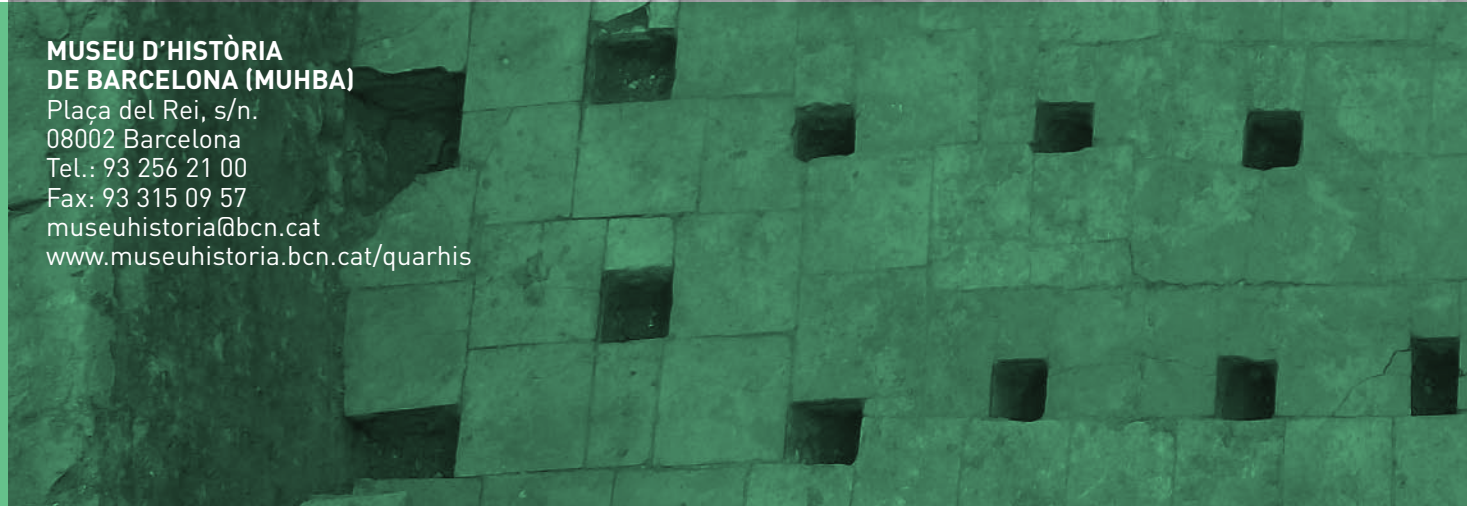

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

**MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA (MUHBA)**
Plaça del Rei, s/n.
08002 Barcelona
Tel.: 93 256 21 00
Fax: 93 315 09 57
museuhistoria@bcn.cat
www.museuhistoria.bcn.cat/quarhis

MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA
MUHBA

quarhis

QUADERNS D'ARQUEOLOGIA I HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA

| BARKENO | BARCINO | BARCINONA |
| BARŠALŪNA | BARCELONA

quarhis

ÈPOCA II · ANY 2015 · N.11 · ISSN 1699-793X
248 PÀGINES · BARCELONA

 **Ajuntament
de Barcelona**

Editor:

Museu d'Història de
Barcelona (MUHBA)
Institut de Cultura
Ajuntament de Barcelona

Director MUHBA:

Joan Roca i Albert

Direcció Quarhis:

Julia Beltrán de Heredia

Secretària de redacció:

Vanesa Triay

Consell de redacció:

Xavier Aquilué (MAC)
Julia Beltrán de
Heredia (MUHBA)
Josep Guitart (UAB)
Josep M. Gurt (UB)
Albert López (DiBa)
Magí Miret (GC)
Carme Miró (ICUB)
Miquel Molist (UAB)
Isabel Rodà (UAB)

Avaluadors externs:

Luis Caballero Zoreda
Carmen Fernández Ochoa
Sauro Gelichi
Jean Guyon
Simon Keay
Bernat Martí
Lucy Vallauri
Desiderio Vaquerizo
Giuliano Volpe

Control gràfic:

Emili Revilla

Disseny gràfic:

PFP
[Quim Pintó,
Montse Fabregat]

Realització:

Edicions Hipòtesi, SL

Impressió:

Índice Arts Gràfiques, SL

Imatges de la coberta:

José Luis Biel-MMB
i Noemí Nebot Pich

ISSN

1699-793X

Dipòsit legal

B-9715-2005

© dels textos els autors

© de l'edició

**Museu d'Història
de Barcelona**

Institut de Cultura,
Ajuntament de Barcelona
Plaça del Rei, s/n
08002 Barcelona
Tel.: 93 256 21 00
Fax: 93 315 09 57
www.museuhistoria.bcn.
cat/quarhis

QUADERNS D'ARQUEOLOGIA
I HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE
BARCELONA

| BARKENO | BARCINO | BARCINONA |
| BARŠALŪNA | BARCELONA |

quarhis

ÈPOCA II·ANY 2015·NÚM.11·ISSN 1699-793X
248 PÀGINES · BARCELONA

SUMARI
SUMARIO
SUMMARY
SOMMAIRE

9-11 PRESENTACIÓ. OBERTURA DE CAMP

JOAN ROCA I ALBERT

12-13 EDITORIAL

JULIA BELTRÁN DE HEREDIA BERCERO

ENTERRAR-SE AL DAVANT DEL MAR

16-64 LES NECRÒPOLIS DE LES DRASSANES REIALS DE BARCELONA (SEGLES I-VII)

ESTEVE NADAL ROMA

51 ANNEX 1. Llits funeraris d'os dels segles I i II dC

ESTEVE NADAL ROMA I ISABEL PELLEJERO USÓN

59 ANNEX 2. Estudi arqueobotànic de la necròpolis de les Drassanes Reials

RAQUEL PIQUÉ I HUERTA I MARC FERRÉ I TRÍAS

66-78 LA POBLACIÓ ROMANA A *BARCINO* A TRAVÉS DEL JACIMENT DE LES DRASSANES.

DADES ANTROPOLÒGIQUES, DEMOGRÀFIQUES I CULTURALS

M. EULÀLIA SUBIRÀ I DE GALDÀCANO

NOTES I ESTUDIS

82-96 EVIDÈNCIES ARQUEOLÒGIQUES DE LES COMUNITATS HUMANES

EN LA TRANSICIÓ DEL III AL II MIL·LENNI CAL BC AL PLA DE BARCELONA

ANNA GÓMEZ BACH I ANNA BORDAS TISSIER I SERGIO ARROYO BORRAZ I JOSEFA HUERTAS

ARROYO I JORDI AGUELO MAS I ALBERT VELASCO ARTIGUES I JAVIER GONZÁLEZ MUÑOZ I

JORDI NADAL LORENZO I MARIA SAÑA SEGUÍ I MIQUEL MOLIST MONTAÑA

98-124 ELS JACIMENTS DE L'ESTACIÓ DE LA LAV A LA SAGRERA I EL DE L'HOSPITAL

DE LA SANTA CREU I SANT PAU: APROXIMACIÓ A L'ESTUDI DE L'EVOLUCIÓ

DEL POBLAMENT RURAL D'ÈPOCA IBÈRICA AL PLA DE BARCELONA

ISABEL PEREIRA HERNÁNDEZ I CONXITA FERRER ÀLVAREZ I FRANCESC ANTEQUERA DEVESA

126-146 NOVETATS SOBRE EL FÒRUM DE *BARCINO*: LA CÚRIA I ALTRES EDIFICIS PÚBLICS

JULIA BELTRÁN DE HEREDIA BERCERO

148-162 EL CONSUM DE TABAC ENTRE ELS PESCADORS D'ÈPOCA MODERNA.

NOVES DADES RELATIVES AL CONJUNT DE PIPES DE CERÀMICA TROBADES A BARCELONA

MIKEL SOBERÓN RODRÍGUEZ

164-182 LA CÉRAMIQUE CATALANE DU XVe AU XVIIe SIÈCLE EN PROVENCE ORIENTALE.

RELECTURE ET NOUVEAUX APPORTS DES CONTEXTES MARITIMES.

GAËLLE DIEULEFET

184-199 LA BOTIGA DE JOSEP BARBA: UN TERRISSER A LA BARCELONA DEL SEGLE XVIII

NOEMÍ NEBOT PICH

NOTICIARI

202-204 PROJECTE PREHISTÒRIA AL PLA DE BARCELONA

205-206 PLA *BARCINO*. LA MURALLA ROMANA ENTRE LES TORRES 27 I 28. RESULTATS ARQUEOLÒGICS

207-209 PLA *BARCINO*. LA BASÍLICA DELS SANTS MÁRTIRS JUST I PASTOR:

LA CIUTAT CRISTIANA I VISIGODA

210 LA RECUPERACIÓ DE LES PINTURES MURALS ROMANES DE LA *DOMUS* DEL CARRER D'AVINYÓ, 15

211-213 TÈCNiques CONSTRUCTIVES I ARQUITECTURA DEL PODER AL NORD-EST DE LA

TARRACONENSE. METODOLOGIA DE REPRESENTACIÓ I PARÀMETRES ANALÍTICS

PER A LA COMPRESIÓ DELS PROCESSOS EVOLUTIUS ENTRE L'ALT IMPERI

I L'ANTIGUITAT TARDANA. ACTIVITAT DUTA A TERME EL 2013-2104.

214 CONVENI AMB LA UNIVERSITAT DE BARCELONA PER A L'EXCAVACIÓ DELS JARDINS

DE VICTORIA DE LOS ÁNGELES

215-217 BIBLIOGRAFIA PUBLICADA SOBRE ARQUEOLOGIA DE BARCELONA

219-226 TEXTOS EN CASTELLANO. SÍNTESIS

227-234 ENGLISH TEXT. SUMMARY

235-242 TEXTES EN FRANÇAIS. RÉSUMÉ

243-247 NORMES DE PRESENTACIÓ D'ORIGINALS A QUARHIS

**NORMES DE
PRESENTACIÓ
D'ORIGINALS
A QUARHIS**

**NORMAS DE
PRESENTACIÓN
DE ORIGINALES
A QUARHIS**

**RULES FOR
SUBMITTING
ORIGINAL WORK
TO QUARHIS**

**NORMES DE
PRÉSENTATION
D'ORIGINAUX
À QUARHIS**

Normes de presentació d'originals a QUARHIS

1. ÀMBIT I OBJECTIUS

- Només s'acceptaran originals inèdits.
- L'àmbit dels treballs serà Barcelona ciutat i el seu territori d'influència.
- S'acceptaran articles sobre:
  - Notes i estudis arqueològics
  - Estudis historicoarqueològics de referència (no han d'estar lligats necessàriament a Barcelona)
  - Metodologies, tècniques i anàlisis. Altres disciplines aplicades a l'arqueologia.

2. NORMES

Els originals dels articles s'hauran d'enviar a l'adreça del Museu d'Història de Barcelona (Pl. del Rei, s/n. 08002 Barcelona), amb la indicació: Secretaria de Redacció dels *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat*. (QUARHIS)

Els articles seran sotmesos a l'acceptació del Consell de Redacció de la revista *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, que seleccionarà entre els treballs rebuts els més idonis i ho comunicarà als autors. El Consell de Redacció es reserva el dret de retornar els treballs que no es corresponguin amb la línia de la revista o que no tinguin la qualitat necessària. També es reserva la potestat de fer suggeriments, si s'escau.

La revista s'editarà anualment. Es tindran en compte per a la preparació de la revista tots aquells treballs que arribin abans del mes d'octubre i es comunicarà la seva acceptació abans de final d'any.

Els treballs podran ser lliurats en català, castellà, francès o anglès. Amb l'article s'adjuntarà un abstract de 10 línies i una síntesi de 6.000 caràcters, amb els espais inclosos.

Amb vista a la indexació en diferents bases de dades, després del títol i nom dels autors, heu de proposar cinc mots clau com a mínim, els quals s'haurien d'extreure, si és possible, de tesaurus o diccionaris especialitzats. Pel que fa als noms dels autors, a nota de peu de pàgina s'ha d'indicar, si s'escau, la institució on es treballi i una adreça de correu electrònic.

Els autors tindran l'opció de fer una única revisió de les galeres, sempre dins dels terminis establerts per l'organització; en cas contrari, els articles es donaran per definitius.

3. FORMAT

Hi haurà diverses modalitats d'article:

- Article central. Serà un text amb un màxim de 75 pàgines publicades entre text i imatges (90 pàgines en word i unes 40 il·lustracions). Aquest article pot portar annexes o articles associats de les altres modalitats.
- Article amb un màxim de 30 pàgines publicades entre text i imatges (40-45 pàgines en word i 10-15 il·lustracions)
- Article amb un màxim de 15 pàgines publicades entre text i imatges (15-20 pàgines en word i 6-10 il·lustracions)

El text s'ha de presentar en paper DINA4 de 2.100 caràcters, sense incloure els espais (30 línies de 70 espais cadascuna).

Tipografia Arial 12 pel cos del text, i Arial 10 per les notes. Interlineat d'un espai i mig. Sense cap mena de sagnat ni espaiat entre paràgrafs.

Els títols dels subcapítols s'han de numerar, amb numeració convencional.

Les imatges han d'anar referenciades dins del text, entre parèntesi, amb el núm. corresponent del llistat de figures.

Dins del text s'utilitzarà la cursiva per a paraules en altres llengües (incloent-hi el llatí) i per a paraules o frases que es vulguin destacar.

Els treballs basats en una o varies intervencions arqueològiques de la ciutat de Barcelona han de portar un plànol d'ubicació dins del conjunt de figures.

Tots els fulls han d'anar numerats correlatiuament. Caldrà lliurar una còpia en paper i una còpia en suport informàtic per a PC (Word). S'especificarà quin sistema i versió s'han fet servir, tant del text com de les imatges. Totes les figures portaran un peu identificatiu que anirà en un document independent del text.

Pel que fa a la documentació gràfica: les imatges caldrà enviar-les en format digital (.tiff) amb una resolució mínima de 600 dpi i un format mínim de 13x18 en escala de grisos. Quan es tracti de dibuixos, s'hauran de lliurar en format digital (.tiff) amb una resolució mínima de 1.200 dpi, en mapa de bips i escala de grisos. Hi ha l'opció d'editar algunes imatges a color en un quadern central de la revista. L'autor haurà d'indicar quines hi han d'anar.

Les notes aniran a peu de pàgina i la numeració volada dins el text, immediatament després dels signes de puntuació, si n'hi hagués. Qualsevol agraïment o explicació de la gènesi del text han de constar com a primera nota a peu vinculada al títol de l'article.

Pel que fa a les citacions bibliogràfiques incloses dins el text, es farà servir el sistema de citacions directes entre parèntesi (Harvard), (Cognom, any: pàgines). Ex. (Montón, 1996: 31-33); (Lorenço, Roca, Alves, 2000: 437-446). En cas que es citin més d'un autor o obra dins d'un mateix parèntesi, cal separar-los amb punt i coma. Els diferents articles publicats per un mateix autor en un mateix any es difenciaran, tant a les citacions dintre del text com a la bibliografia final, amb una lletra minúscula seguida de l'any.

La bibliografia ha de quedar inclosa dins les pàgines disponibles per a l'article, i ha d'anar al final d'aquest. Ha d'anar ordenada alfabèticament pel cognom del primer autor i any de publicació, començant per les més antigues.

En cas d'estudis inèdits, tesis doctorals no publicades i memòries d'intervencions arqueològiques aniran citades només com

a nota a peu de pàgina i no constaran al llistat bibliogràfic final. El sistema de citació, però, serà el mateix emprat a la bibliografia. En cas d'estudis i memòries dipositades al Centre de Documentació-ICUB, s'haurà de fer constar l'any de la intervenció i que és un treball inèdit: Ex: Miró, N. 1998. *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Argenteria*. Centre de Documentació-ICUB. Inèdita. Pel que fa a les citacions electròniques, també es citarà només com a nota a peu de pàgina. S'haurà de fer constar la data de consulta:

COGNOM/S, Inicial/s del nom. [any]. Títol del treball [unitat de contingut + tipus de suport]. Editorial. [Data de consulta: dd/mm/aa].

←URL→

GALINIÉ, H.; RODIER, X. (2002). *TOTOPI - Topographie de Tours Pré-Industriel, un outil d'analyse urbaine*. [en línia]. Tours. [Data de consulta: 06/06/09]. <http://citeres.univ-tours.fr/>

En el cas de tesis doctorals en xarxa, s'emprarà el mateix tipus de citació que la dels recursos electrònics.

En la bibliografia, el sistema de citació dels llibres serà el següent:

COGNOM, N. any. Títol del llibre. Editorial. Ciutat publicació.

Ex. PONS, J. 1994. *Territori i societat romana a Catalunya*. Península Ediciones. Barcelona.

Si es tracta de citar articles de revistes:

COGNOM, N. any. "Títol article". Nom revista, volum. Institució. Editorial. Ciutat. Núm de pàgines.

Ex. AINAUD, J. 1964. "Les fonts baptismals a la catedral romànica de Barcelona". *Analecta sacra tarraconensia*, 37. Editorial Balmesiana. Barcelona. pp. 357-359.

Si es tracta de citar articles de congressos:

COGNOM, N. any. "Títol article". Nom Congrés [any]. Volum. Ciutat. Núm de pàgines.

Ex. GARCÍA, J.E.; MIRÓ, N.; REVILLA, E. 2003. "Un context paleoandalusí a l'excavació de l'Arxiu Administratiu de Barcelona (1998)". *Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya (2002)*. Actes. Barcelona. pp. 363-380.

Els peus d'imatge hauran de portar les autories, tant de les fotos com dels dibuixos, il·lustracions, etc. Ex. (Foto: Fons d'excavacions antigues-MUHBA).

Amb l'article, cal adjuntar les dades de l'autor: Nom, adreça, telèfon, e-mail, professió i institució a la qual pertany.

1. ÁMBITO Y OBJETIVOS

- Sólo se aceptarán originales inéditos
- El ámbito de los trabajos será Barcelona ciudad y su territorio de influencia.
- Se aceptarán artículos sobre:
  - Notas y estudios arqueológicos
  - Estudios histórico-arqueológicos de referencia (no tienen que estar necesariamente ligados a Barcelona)
  - Metodologías, técnicas y análisis. Otras disciplinas aplicadas a la arqueología.

2. NORMAS

Los originales de los artículos se tienen que mandar a la dirección del Museo de Historia de Barcelona (Pl. del Rei, s/n, 08002 Barcelona), con la indicación: Secretaría de Redacción de *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat* (QUARHIS).

Los artículos serán sometidos a la aceptación del Consejo de Redacción de la revista *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, que seleccionará entre los trabajos recibidos los más idóneos y lo comunicará a sus autores. El Consejo de Redacción se reserva el derecho de devolver los trabajos que no se correspondan con la línea de la revista o que no tengan la debida calidad. También se reserva la potestad de hacer sugerencias, si procede.

La revista se editará anualmente. Se tendrán en cuenta para la preparación de la revista todos aquellos trabajos que lleguen antes del mes de octubre y se comunicará su aceptación antes de finalizar el año.

Los trabajos se podrán entregar en catalán, castellano, francés o inglés. Junto al artículo se entregarán un *abstract* de 10 líneas y una síntesis de 6.000 caracteres, espacios incluidos. Con vistas a la indexación en diferentes bases de datos, después del título y el nombre de los autores, hay que proponer cinco palabras clave como mínimo, extraídas, a ser posible, de tesauros o diccionarios especializados. Respecto al nombre de los autores, a nota de pie de página se indicará, si procede, la institución en la que se trabaja y una dirección de correo electrónico. Los autores tendrán la opción de hacer una única revisión de las galeras, siempre dentro de los plazos establecidos por la organización, en caso contrario, los artículos se darán por definitivos.

3. FORMATO

- Habrà distintas modalidades de artículo:
- Artículo central. Será un texto con un máximo de 75 páginas publicadas entre texto e imágenes (90 páginas en Word y unas 40 ilustraciones). Este artículo puede llevar anexos o artículos asociados de las otras modalidades.
  - Artículo con un máximo de 30 páginas publicadas entre texto e imágenes (40-45 páginas en Word y 10-15 ilustraciones)
  - Artículo con un máximo de 15 páginas publicadas entre texto e imágenes (15-20 páginas en Word y 6-10 ilustraciones)

El texto se debe presentar en papel DINA4 de 2.100 caracteres, sin incluir espacios (30 líneas de 70 espacios cada una).

Tipografía Arial 12 para el cuerpo de texto, y Arial 10 para las notas. Interlineado de 1,5 espacios. Sin sangrados ni espacios entre párrafos.

Los títulos de los subcapítulos se numerarán, con numeración convencional. Las imágenes irán referenciadas en el texto, entre paréntesis, con el número correspondiente del listado de figuras.

En el texto se utilizará la cursiva para palabras en otros idiomas (incluido el latín) y para palabras o frases que se quieran destacar.

Los trabajos basados en una o varias intervenciones arqueológicas de la ciudad de Barcelona deben incluir un plano de ubicación entre las figuras.

Todas las hojas deben ir numeradas correlativamente.

Se tendrá que entregar una copia en papel y una copia en soporte informático para PC (Word). Se especificará qué sistema y versión se han utilizado, tanto para el texto como para las imágenes. Todas las figuras llevarán un pie identificativo, que irá en un documento independiente del texto.

En cuanto a la documentación gráfica: las imágenes se tendrán que mandar en formato digital (.tiff) con una resolución mínima de 600 dpi y un formato mínimo de 13x18 en escala de grises. Cuando se trate de dibujos, se tendrán que entregar en formato digital (.tiff) con una resolución mínima de 1.200 dpi, en mapa de bits y escala de grises. Existe la opción de editar algunas imágenes en color en un cuaderno central de la revista. El autor tendrá que indicar cuáles deben ir.

Las notas irán a pie de página y la numeración volada dentro del texto, inmediatamente después de los signos de puntuación, si hubiera. Cualquier agradecimiento o explicación de la génesis del texto debe constar como primera nota al pie vinculada al título del artículo. En cuanto a las citaciones bibliográficas incluidas dentro del texto, se utilizará el sistema de citaciones directas entre paréntesis (Harvard), [Apellido, año: páginas]. Ej. (Montón, 1996: 31-33); (Lorenço, Roca, Alves, 2000: 437-446). En caso de citar más de un autor u obra en un mismo paréntesis, se separarán con un punto y coma. Los diferentes artículos publicados por un mismo autor en un mismo año se diferenciarán, tanto en las citaciones del texto como en la bibliografía final, con una letra minúscula seguida del año.

La bibliografía debe quedar incluida dentro de las páginas disponibles para el artículo, y debe ir al final de éste, ordenada alfabéticamente por el apellido del primer autor y año de publicación, empezando por las más antiguas.

En caso de estudios inéditos, tesis doctorales no publicadas y memorias de intervenciones arqueológicas, irán citadas sólo como nota a pie de página y no constarán en el lis-

tado bibliográfico final, si bien el sistema de citación será el mismo que en la bibliografía. En el caso de estudios y memorias depositadas en el Centro de Documentación-ICUB, habrá que hacer constar el año de la intervención y que es un trabajo inédito: Ej.: Miró, N. 1998. *Memoria de la intervención arqueológica en la calle Argenteria*. Centro de Documentación-ICUB. Inédita. Respecto a las citas electrónicas, también se citarán sólo como nota a pie de página. Deberá constar la fecha de consulta:

APELLIDO/S, Inicial/es del nombre. (año). Título del trabajo [unidad de contenido + tipo de soporte]. Editorial. [Fecha de consulta: dd/mm/aa].

←URL→

GALINIÉ, H.; RODIER, X. (2002). *TOTOPI - Topographie de TOurs Pré-Industriel, un outil d'analyse urbaine*. [en línea]. Tours. [Data de consulta: 06/06/09]. <http://citeres.univ-tours.fr/>

En el caso de tesis doctorales en red, se utilizará el mismo tipo de citación que la de los recursos electrónicos.

En la bibliografía, el sistema de citación de los libros será el siguiente:

APELLIDO, N. año. Título del libro. Editorial. Ciudad publicación.

Ej. PONS, J. 1994. *Territoris i societat romana a Catalunya*. Península Ediciones. Barcelona.

Si se trata de citar artículos de revistas:

APELLIDO, N. año. "Título artículo". Nombre revista, volumen. Institución. Editorial. Ciudad. Número de páginas.

Ej. AINAUD, J. 1964. "Les fonts baptismals a la catedral romànica de Barcelona". *Analecta sacra tarraconensia*, 37. Editorial Balmesiana. Barcelona. pp. 357-359.

Si se trata de citar artículos de congresos:

APELLIDO, N. año. "Título artículo". Nombre Congreso (año), Volumen. Ciudad. Número de páginas.

Ej. GARCÍA, J.E.; MIRÓ, N.; REVILLA, E. 2003. "Un context paleoandalusí a l'excavació de l'Arxiu Administratiu de Barcelona (1998)". *Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya (2002). Actes*. Barcelona. pp. 363-380.

Los pies de imagen deberán llevar las autorías, tanto los de las fotos como los de los dibujos, ilustraciones, etc. Ej. (Foto: Fons d'excavacions Antigues-MUHBA).

Junto al artículo se deben entregar los datos del autor: Nombre, dirección, teléfono, e-mail, profesión e institución a la que pertenece.

Rules for submitting original work to QUARHIS

1. SCOPE AND PURPOSE

- Only original, unpublished works will be accepted.
- The scope of the work should be the city of Barcelona and its sphere of influence.
- We accept articles concerning:
  - Archaeological notes and studies
  - Historico-archaeological reference studies (not necessarily connected with Barcelona)
  - Methodology, techniques and analysis.
  - Other disciplines applied to archaeology.

2. GUIDELINES

Originals of articles should be sent to the Barcelona City History Museum at the following address: Pl. del Rei, s/n, 08002 Barcelona, marked for the attention of: Secretaria de Redacció dels *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat* (QUARHIS).

Articles will be considered for acceptance by the Editorial Board of the journal *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, which will select the most appropriate works from those received and inform the authors thereof. The Editorial Board reserves the right to return any works that do not comply with the editorial line of the journal or do not meet its quality guidelines. It also reserves the right to make any suggestions, if required. The journal is published annually. All works which arrive before the month of October will be considered for publication. Authors will be notified if their article has been accepted by the end of the year.

Works may be presented in Catalan, Spanish, French or English. An abstract of 10 lines and a synopsis of 6,000 characters (including spaces) should also be enclosed. To aid indexing in a range of databases, five key words, at least, must appear after the title and names of the authors. These key words should be taken, if possible, from specialist thesauruses or dictionaries. With regard to the authors' names, a footnote should indicate, where appropriate, the institution where they work and an e-mail address.

Authors will have the chance to make one single revision of the proofs, under the terms laid down by the organisation; otherwise, it will be assumed that the article is ready for publication.

3. FORMAT

There are several possible types of article:

- Central article of a maximum of 75 published pages including both text and images (90 pages in Word and approximately 40 illustrations). This central piece may have appendices or articles associated with it in one of the other types.
- Article of a maximum of 30 published pages including both text and images (40-45 pages in Word and 10-15 illustrations)
- Article of a maximum of 15 published pages including both text and images (15-20 pages in Word and 6-10 illustrations)

The text must be presented on A4 paper containing 2100 characters, not including spaces (30 lines of 70 characters each). The body of the text should be in Arial typeface in font size 12 and Arial 10 for the footnotes. The space between lines should be 1.5. Paragraphs must not be indented, nor should there be a line space between them. The titles of subchapters must be numbered using conventional numerals. The images must be referenced in the text in brackets using the corresponding number in the list of illustrations.

Italics shall be used in the article for words in other languages (including Latin) and for words or phrases that the author wishes to emphasise.

Studies based on one or more archaeological excavations in the city of Barcelona must include among the accompanying illustrations a plan showing the location.

All the sheets must be numbered in sequence.

Both hard and soft copies (Word for PC) should be provided. The system and version used for both the text and the images should be specified. All the images must have an identifying caption, which is to be given in a document separate from the article itself.

With regard to graphics: images should be sent in digital format (.tiff) with a minimum resolution of 600 dpi and a minimum format of 13x18 in grey scale. In the case of drawings, these should be provided in digital format (.tiff) with a minimum resolution of 1200 dpi, as bitmaps and in grey scale. Some colour images may be printed in a central section of the journal. The author should indicate which.

Notes are placed at the foot of the page with the numbering included within the text, immediately after any punctuation mark.

Any acknowledgements or explanation concerning the origin of the essay should appear as the first footnote linked to the title of the article. As for bibliographical references contained within the text, these are to be quoted directly in brackets in the Harvard citation style (Surname, year: pages), for example (Montón, 1996: 31-33) and (Lorenço, Roca, Alves, 2000: 437-446).

If more than one author or work is cited within the same pair of brackets, they are to be separated by a semicolon. The various articles published by the same author in the same year are to be differentiated in both the text citations and in the bibliography by means of a lower-case letter after the year).

The bibliography must be included within the pages available for the article and shall appear at the end, arranged alphabetically according to the surname of the first author and by year of publication, beginning with the oldest.

In the case of unpublished studies, unpublished PhD theses and reports from archaeological excavations, these must be cited

only as footnotes and must not appear in the bibliography at the end, though the citation system shall be the same as that used in the bibliography. In the case of studies and reports deposited with the ICUB-Documentation Centre the year of the study and the fact that it is an unpublished work must appear. E.g.: Miró, N. 1998. *Report of the archaeological excavations on Carrer Argenteria*. ICUB-Documentation Centre. Unpublished.

With regard to website citations, these too must be cited solely as a footnote. The date consulted must also appear.

SURNAME(S), Initial(s) of the first name. (year). Title of the work [unit of content + type of support]. Publisher. [Date consulted: dd/mm/yy].

←URL→

GALINIÉ, H.; RODIER, X. [2002]. *TOTOPI - Topographie de Tours Pré-Industriel, un outil d'analyse urbaine*. [en línia]. Tours. [Data de consulta: 06/06/09]. <http://citeres.univ-tours.fr/>

In the case of PhD theses published online, these shall be cited in the same way as website citations.

In the bibliography, references to books should be formatted as follows:

SURNAME, N. year. Title of book. Publisher. City of publication.

E.g. PONS, J. 1994. *Territori i societat romana a Catalunya*. Península Ediciones. Barcelona.

In the case of articles from journals:

SURNAME, N. year. "Title of article". Name of journal, volume. Institution. Publisher. City. Page numbers.

E.g. AINAUD, J. 1964. "Les fonts baptismals a la catedral romànica de Barcelona". *Analecta sacra tarraconensia*, 37. Editorial Balmesiana. Barcelona. pp. 357-359.

For articles from conferences:

SURNAME, N. year. "Title of article". Name of Conference (year), Volume. City. Page numbers.

E.g. GARCÍA, J.E.; MIRÓ, N.; REVILLA, E. 2003. "Un context paleoandalusí a l'excavació de l'Arxiu Administratiu de Barcelona (1998)". *Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya (2002)*. *Minutes*. Barcelona. pp. 363-380.

Picture captions, whether for photos, drawings or illustrations, should include copyright details. E.g. (Photo: Fons d'excavacions antigues-MUHBA).

The author's details should be included with the article: Name, address, telephone number, e-mail, profession and institution to which he or she belongs.

1. DOMAINE DE RECHERCHE ET OBJECTIFS

- a. On acceptera uniquement les textes originaux inédits
- b. Le domaine de recherche des articles portera sur la ville de Barcelone et sur son territoire d'influence.
- c. On acceptera des articles portant sur les sujets suivants :
  - Notes et études archéologiques.
  - Études historico-archéologiques de référence (pas nécessairement liées à Barcelone).
  - Textes sur les méthodologies, techniques et analyses archéologiques.
  - Textes d'autres disciplines appliquées à l'archéologie.

2. NORMES

Les originaux des articles doivent être envoyés à la direction du Museu d'Història de Barcelona (Pl. du Rei, s/n, 08002 Barcelona), avec l'indication : Secretaria de Redacció de *Quaderns d'Arqueologia i Història de Barcelona* (QUARRHIS).

Les articles seront soumis au Conseil de Rédaction de la revue *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona*, qui sélectionnera parmi les travaux reçus ceux qui lui sembleront les plus appropriés et le communiquera à leurs auteurs. Le Conseil de Rédaction se réserve le droit de renvoyer les travaux qui ne correspondent pas à la ligne éditoriale de la revue ou qui n'ont pas la qualité demandée. Il pourra aussi faire des suggestions et corrections, si nécessaire.

La revue sera publiée une fois par an. On prendra en compte pour la préparation de la revue tous les travaux rendus avant le mois d'octobre et on communiquera l'accord pour publication avant la fin de l'année. Les travaux pourront être rendus en catalan, castillan, français ou anglais. Avec l'article proprement dit, l'auteur rendra un *abstract* de 10 lignes et une synthèse ou un résumé de 6.000 caractères, espaces inclus. En vue de l'indexation dans différentes banques de données, à la suite du titre et du nom des auteurs, il faut proposer au moins cinq mots clé, extraits, si possible, du thésaurus ou de dictionnaires spécialisés. Quant au nom des auteurs, en pied de page, on indiquera, le cas échéant, l'institution dans laquelle ils travaillent et une adresse électronique.

Les auteurs pourront faire une seule correction d'épreuves, et ce, dans les délais établis par l'organisation. Si ces délais sont dépassés, on considèrera la première version comme article définitif.

3. FORMAT

- Il y aura différents formats d'article :
- A. Article central. Il s'agira d'un texte de 75 pages publiées, au maximum, entre texte et images (90 pages en Word et environ 40 illustrations). Cet article peut avoir des annexes ou des articles associés dans d'autres modalités.
  - B. Article avec un maximum de 30 pages publiées en comptant le texte et les images (40-45 pages en Word et 10-15 illustrations)

C. Article avec un maximum de 15 pages publiées en comptant le texte et les images (15-20 pages en Word et 6-10 illustrations)

Le texte doit être présenté sur des feuillets DIN A4 de 2 100 caractères, espaces non compris (30 lignes de 70 espaces chacune). Police Arial 12 pour le corps du texte et Arial 10 pour les notes. Interligne de 1,5 espace. Sans marge ni espaces entre les paragraphes. Les titres des chapitres secondaires seront numérotés selon la numérotation conventionnelle.

On donnera la référence des images dans le texte entre parenthèses, avec le numéro correspondant de la liste de figures.

Dans le texte, on utilisera l'italique pour les termes dans une autre langue (y compris le latin) et pour les mots ou phrases que l'on veut souligner.

Les travaux basés sur une ou plusieurs interventions archéologiques de la ville de Barcelone devront inclure un plan de situation entre les figures.

Toutes les pages doivent être numérotées de manière corrélative. L'auteur devra rendre une copie papier et une copie sur support informatique pour PC (Word). Il spécifiera quel système et quelle version du programme ont été utilisés aussi bien pour le texte que pour les images. Toutes les figures auront une note d'identification dans un document indépendant du texte.

En ce qui concerne la documentation graphique, les images les devront être envoyées en format numérique (.TIFF) avec une résolution minimale de 300 DPI et au minimum en format de 13 x 18, en échelle de gris. Quand il s'agira de dessins, ils devront être livrés en format numérique (.TIFF) avec une résolution minimale de 1.200 DPI, en carte bips et échelle de gris. Il est possible de publier quelques images en couleur dans le cahier central de la revue. L'auteur devra alors indiquer quelles sont les couleurs.

Les notes se trouveront en pied de page et leur numérotation se trouvera dans le texte, immédiatement après les signes de ponctuation, s'il y en a. Tout remerciement ou explication de la genèse du texte doit apparaître comme première note en pied de page liée au titre de l'article. En ce qui concerne les citations bibliographiques incluses dans le texte, on utilisera le système de citations directes entre parenthèses (Harvard, nom, année). Par ex: (Tas, 1996 : 31-33) ; (Lorenço, Roca, Alves, 2000 : 437-446). Au cas où l'on citerait plus d'un auteur ou ouvrage dans une même parenthèse, on les séparera par un point virgule. Les différents articles publiés par un même auteur au cours d'une même année seront différenciés, dans les citations du texte et dans la bibliographie finale, par une lettre minuscule suivie de l'année.

La bibliographie est comprise dans les pages disponibles pour l'article, et doit aller à la fin de celui-ci : par ordre alphabétique selon le nom du premier auteur et l'année de publication, en commençant par les plus anciennes.

En cas d'études inédites, de thèses doctorales non publiées et de mémoires d'intervention archéologiques, on les citera uniquement en pied de page et ils n'apparaîtront pas dans la bibliographie finale mais le système de citation sera le même que dans la bibliographie... Dans le cas d'études et de mémoires déposés au Centre de Documentation-ICUB, on mentionnera l'année de l'intervention et le fait qu'il s'agit d'un travail inédit : Ex. : Miró, N. 1998. *Mémoire de l'intervention archéologique de la rue Argenteria*. Centre de Documentation-ICUB. Inédit. Quant aux citations électroniques, elles apparaîtront uniquement en pied de page. La date de consultation devra figurer :

NOM/S. Initiale/s du prénom. (Année). Titre du travail [unité de contenu + type de support]. Maison d'édition. [Date de consultation : jj/mm/aa].

←URL→

GALINIÉ, H.; RODIER, X. (2002). *TOTOPI - Topographie de TOurs Pré-Industriel, un outil d'analyse urbaine*. [en ligne]. Tours. [Date de consultation : 06/06/09].

<http://citeres.univ-tours.fr/>

Dans le cas de thèses doctorales sur le réseau, on utilisera le même type de citation que celui de ressources électroniques.

Dans la bibliographie, le système de citation des livres sera le suivant :

NOM, P. (prénom). année. Titre du livre. Maison d'édition. Ville publication.

Par ex : PONS, J. 1994. *Territori i societat romana a Catalunya*. Península Ediciones. Barcelona.

S'il s'agit de citer des articles de revues :

NOM, P. année. "Titre article". Nom revue, numéro du volume. Institution. Maison d'édition. Ville. Numéro de page.

Par ex : AINAUD, J. 1964. "Les fonts baptismals a la catedral romànica de Barcelona". *Analecta sacra tarraconensis*, 37. Editorial Balmaesiana. Barcelona. pp. 357-359.

S'il s'agit de citer des articles de congrès :

NOM, P. année. "Titre article". Nom Congrès [année], numéro du volume. Ville. Numéro de page.

Par ex : GARCÍA, J.E.; MIRÓ, N.; REVILLA, E. 2003. "Un context paleoandalusí a l'excavació de l'Arxiu Administratiu de Barcelona (1998)". *Congrès d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya (2002)*. Actes. Barcelona. pp. 363-380.

Les légendes d'images devront comporter les crédits (auteurs et/ou propriétaire de l'image), tant pour les photos que pour les dessins, illustrations, etc. Par ex: (Photo : Fons d'excavacions antigues-MUHBA). L'auteur devra envoyer ses coordonnées avec son article: Nom, adresse, téléphone, e-mail, profession et institution à laquelle il appartient.

